

št.:

datum: 30.06.2012

PREDLOG

OBČINA MEŽICA
Trg Svobode 1
2392 Mežica

OBČINSKI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POTRESU V OBČINI MEŽICA

Verzija 1.0

	Organ	Datum	Podpis odgovorne osebe
Izdelal	Občina Mežica zunanji strokovni sodelavec za ZiR	30. 06.2012	Donau Nenad univ.dipl.var.,spec.
Obravnaval	Štab CZ Občine Mežica		Gomilšek Božidar
Sprejel	Župan občine Mežica		Krebel Dušan univ.dipl.ekon.
Skrbnik	Občina Mežica zunanji strokovni sodelavec za ZiR		Donau Nenad univ.dipl.var.,spec.

Pregled ažuriranja, dopolnitev, spreminjanja občinskega načrta zaščite in reševanja ob potresu v Občini Mežica

	Datum ažuriranja	Datum dopolnitev	Datum spreminjanja
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			

KAZALO

1 UVOD	5
1.1 Potresna nevarnost	5
1.2 Verjetnost nastanka verižne nesreče	6
1.3 Sklepne ugotovitve	6
2 Obseg načrtovanja	8
2.1 Temeljne ravni načrtovanja	8
2.2 Načela zaščite, reševanja in pomoči	8
3 Koncept zaščite, reševanja in pomoči ob potresu	9
3.1 Temeljne podmene načrta	9
3.2 Zamisel izvedbe zaščite in reševanja	10
3.2.1 Koncept odziva ob potresu	10
3.3 Uporaba načrta	11
4 Potrebne sile, sredstva in razpoložljivi viri za izvajanje načrta	12
4.1 Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog	12
4.2 Materialno - tehnična sredstva za izvajanje načrta	13
4.3 Predvidena finančna sredstva	14
5 Opazovanje, obveščanje in alarmiranje	15
5.1 Opazovanje potresne aktivnosti	15
5.2 Obveščanje pristojnih organov in javnosti ob potresu	15
5.2.1 Obveščanje pristojnih organov	15
5.2.2 Informiranje pristojnih organov	16
5.2.3 Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju	17
5.2.4 Obveščanje javnosti	17
6 Aktiviranje sil in sredstev	18
6.1 Aktiviranje organov vodenja in strokovnih služb	18
6.2 Aktiviranje sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč	18
6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in tehničnih sredstvih	19
7 Upravljanje in vodenje	20
7.1 Organi in njihove naloge	20
7.2 Operativno vodenje	22
7.3 Organizacija zvez	22
8 Ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči	24
8.1 Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči	24
8.1.1 Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi	24
8.1.2 Evakuacija	25
8.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev	26
8.1.4 Radiološka, kemijska in biološka zaščita	27
8.1.5 Zaščita kulturne dediščine	28
8.2 Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči	28
8.2.1 Nujna medicinska pomoč	28
8.2.2 Psihološka pomoč	28
8.2.3 Prva veterinarska pomoč	29
8.2.4 Reševanje iz ruševin	29
8.2.5 Gašenje in reševanje ob požarih	29

8.3	Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	30
9	Osebna in vzajemna zaščita	32
9.1	Napotki za ublažitev posledic potresa	32
9.2	Rešitve za učinkovito osebno in vzajemno zaščito	33
10	Ocenjevanje škode	34
11	Razlaga pojmov in okrajšav	35
11.1.	Pomen pojmov	35
11.2	Razlaga okrajšav	35
12	Seznam prilog in dodatkov	36
12.1	Priloge	36
12.2	Dodatki	37

1 UVOD

Načrt zaščite in reševanja ob potresu, je izdelan na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS št. 51/2006 uradno prečiščeno besedilo), ocene ogroženosti občine Mežica ob naravnih in drugih nesrečah, v skladu z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. l. RS št. 3/02, 17/02 in 17/06). Načrt je usklajen z Regijskim načrtom zaščite in reševanja ob potresu v Koroški regiji, državnim načrtom zaščite in reševanja ob potresu, splošno zakonodajo in izvedbenimi predpisi.

1.1 Potresna nevarnost

Potres je v skladu z zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami opredeljen kot naravna nesreča. Opredeljen je kot seizmično delovanje tal in nastane ob nenadni sprostitvi nakopičenih tektonskih napetosti v zemljini skorji ali zgornjem delu zemeljskega plašča.

Potresa ne moremo napovedati in odgovor na vprašanje, ali napovedovanje potresov ali potresno varno grajenje, je odločno v prid potresno varnemu grajenju. Toda tudi napoved potresa da, vendar ne v smislu napovedi dneva in ure, ampak z opredelitvijo verjetnosti nastanka potresa v danem časovnem obdobju in z ugotavljanjem jakosti potresa in tistih parametrov, ki jih moramo poznati, če hočemo graditi potresno varno. Za verjetnostno utemeljeno oceno potresne ogroženosti nekega območja moramo poznati ne le največje intenzitete, ki jo še lahko realno pričakujemo, temveč tudi verjetnost nastopanja potresov vse do tiste intenzitete, kjer bi se na zgradbah pojavile prve poškodbe, do maksimalno pričakovane intenzitete.

Območje Občine Mežica se nahaja na potresnem območju V. do VII. stopnje po EMS potresni lestvici. To je šibkejša do močna stopnja.

Po potresu jakosti od V. stopnje po EMS bi prišlo v občini Mežica do poškodb individualnih zgradb, ter poslovnih in industrijskih objektov, od večjih razpok v zidovih, posameznih rušenj do podiranja delov hiš in delnih rušenj objektov predvsem v središču občine glede na način gradnje le-teh predvsem v starem delu mesta, saj prevladujejo starejše, obnovljene zgradbe.

Občina Mežica obsega 20,12 km², ima 3850 prebivalcev in cca. 1000 stanovanjskih zgradb, ki so bile večinoma zgrajene v letih 1960 do 1990, starejše gradnje segajo v leta po prvi svetovni vojni, nekaj je tudi starejših, predvsem v centru Mežice in kmečki domovi. Nekaj novejših zgradb je tudi protipotresno zgrajenih. V primeru potresa bi bil najbolj ogrožen center Mežice in posamezne zgradbe v okolici.

V občini so protipotresno grajene sledeče zgradbe:

- ✓ stanovanjski blok na Mariborski cesti;
- ✓ stanovanjski bloki na Leški cesti;
- ✓ nekaj individualnih stanovanjskih hiš;

1.2 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Ker je realno pričakovati potres, pri katerem nastajajo poškodbe pri ljudeh in na objektih, pričakujemo, da bi predvsem v objektih starejše gradnje lahko bilo večje število ranjenih in tudi posamezne žrtve.

Materialna škoda ob potresu pa lahko še naraščata tudi zaradi različnih nesreč, ki se pojavijo kot nadaljevanje učinkov primarnih poškodb po potresu. Te posledice so pogojene z intenziteto potresnega sunka in oddaljenosti od epicentra, od klimatskih razmer, ki trenutno vladajo, od dnevnega časa potresa in še od kakšne spremenljivke.

S predpostavko, da bo zaradi potresa prišlo do ogroženosti, obstaja verjetnost nastanka naslednjih nesreč:

Verižna nesreča	Viri nevarnosti
požari	individualne zgradbe pozimi, kotlovnice
eksplozije	Zgradbe s plinsko napeljavo
nenadzorovano uhajanje nevarnih snovi v okolje	BS Maxen, KAL Glančnik, Isomat Glančnik, Cablex Mežica, zemeljski plin, delno goriva in olja na večjih kmetijah.
poplave	Hudourniška potoka Šumc, Škratovec, reka Meža.
plazovi in podori	V zgornjem delu potoka Šumca, na Gmajni, pobočja Volinjaka in Hamunovega vrha proti reki Meži.
poškodbe infrastrukture	Državna cesta skozi Mežico, cesta proti Rehtu, občinske ceste proti Lešam, na Marholče, proti Peci in proti Lomu. Možne so tudi poškodbe na glavnem vodovodu, ki napaja Mežico in vodovodu proti Prevaljam. Možne so poškodbe na kanalizaciji in plinskem omrežju zemeljskega plina.

1.3 Sklepne ugotovitve

Potresov časovno ob uri in dnevu ni mogoče napovedovati, opredeljena so le območja, kjer lahko pričakujemo potres določene jakosti in z določeno verjetnostjo v časovnem obdobju.

Znano je tudi, da ob prvem potresnem sunku sledijo naslednji s tendenco umirjanja.

V primeru potresa nižje stopnje (do V. EMS) v občini Mežica ne bo občutneje moteno bivanje prebivalcev in delovni procesi v podjetjih, zavodih in drugih organizacijah. Prav tako ne pričakujemo večjih poškodb objektov in žrtev. Smiselno in prilagojeno nastalim razmeram potresa bi se izvajali ukrepi in naloge, ki so opredeljeni v tem načrtu.

Čeprav Občina Mežica ni razvrščena v potresno bolj ogrožene predele, pa s tem ni izključena možnost šibkega ali močnejšega potresa.

Potres lahko prizadene najgosteje naseljeno območje občine okrog centra občine, zato se je treba nanj pripraviti.

V središču občine prevladuje blokovna gradnja z večjo gostoto objektov, grajenih na klasičen način iz opeke in delno z betonskimi skeleti, zato ni pričakovati večjega števila žrtev. Izven središča občine so v glavnem gručaste skupine individualnih hiš, večinoma novejših, vmes pa so tudi starejše zgradbe.

Ob močnejšem potresu pričakujemo:

- ✓ majhne razpoke ali odpadanje ometa na nekaterih slabo grajenih zgradbah, na mnogih lasaste razpoke;
- ✓ večje poškodbe na nekaterih slabše grajenih zgradbah (večje in globlje razpoke v zidovih, rušitev dimnikov, delov starih zgradb, zdrsi strešnikov).

Ocenjujemo, da lahko ob potresu VII. stopnje pričakujemo poškodbe na objektih:

- ✓ lažje do 50% objektov;
- ✓ srednje do 30% objektov;
- ✓ težje do 20 % objektov.

P – 2 Karta občine Mežica

2 OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 Temeljne ravni načrtovanja

Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu v Občini Mežica je izdelan za primer močnejšega potresa in je usklajen z Regijskim načrtom zaščite in reševanja ob potresu v Koroški regiji ter državnim načrtom ob potresu, kot temeljnim načrtom.

S tem načrtom se urejajo le ukrepi in dejavnosti za ZRP ter zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje, ki so v občinski pristojnosti.

2.2 Načela zaščite, reševanja in pomoči

Zaščita, reševanje in pomoč ob potresu se organizirajo v skladu z načeli:

- ✓ **načelo preventive.** Občina Mežica in država v okviru svojih pristojnosti izvajajo lahko le ukrepe, ki zmanjšujejo posledice potresa.
- ✓ **načelo pravice do varstva.** Po zakonu ima vsak zagotovljeno pravico do varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ob nesreči imata zaščita in reševanje človeških življenj prednost pred vsemi drugimi zaščitnimi in reševalnimi sredstvi;
- ✓ **načelo pomoči.** Ob potresu je vsak dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih. Vsaka pomoč je načeloma brezplačna;
- ✓ **načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev.** Pri zaščiti in reševanju so občine dolžne uporabiti svoje sile in sredstva, in le, če te ne zadoščajo niti ni zadostno vključevanje sil in sredstev sosednjih občin, se vključi v pomoč in reševanje država;
- ✓ **načelo obveznega izvajanja odločitev.** Vodenje zaščite in reševanja temelji na obveznem izvajanju odločitev organov, pristojnih za vodenje;
- ✓ **načelo javnosti.** Občina Mežica in država morata v skladu s pristojnostmi seznaniti prebivalstvo z nevarnostjo nastanka naravnih nesreč kot tudi z ukrepi, ki so predvideni za preprečevanje in odpravljanje posledic nesreč;
- ✓ **načelo zakonitosti.** Nihče ni dolžan in ne sme izvesti odločitve, če je očitno, da bi s tem storil kaznivo dejanje ali kršil mednarodno humanitarno pravo.

3 KONCEPT ZAŠČITE REŠEVANJA IN POMOČI

3.1 Temeljne podmene

Temeljne podmene načrta zaščite in reševanja ob potresu so:

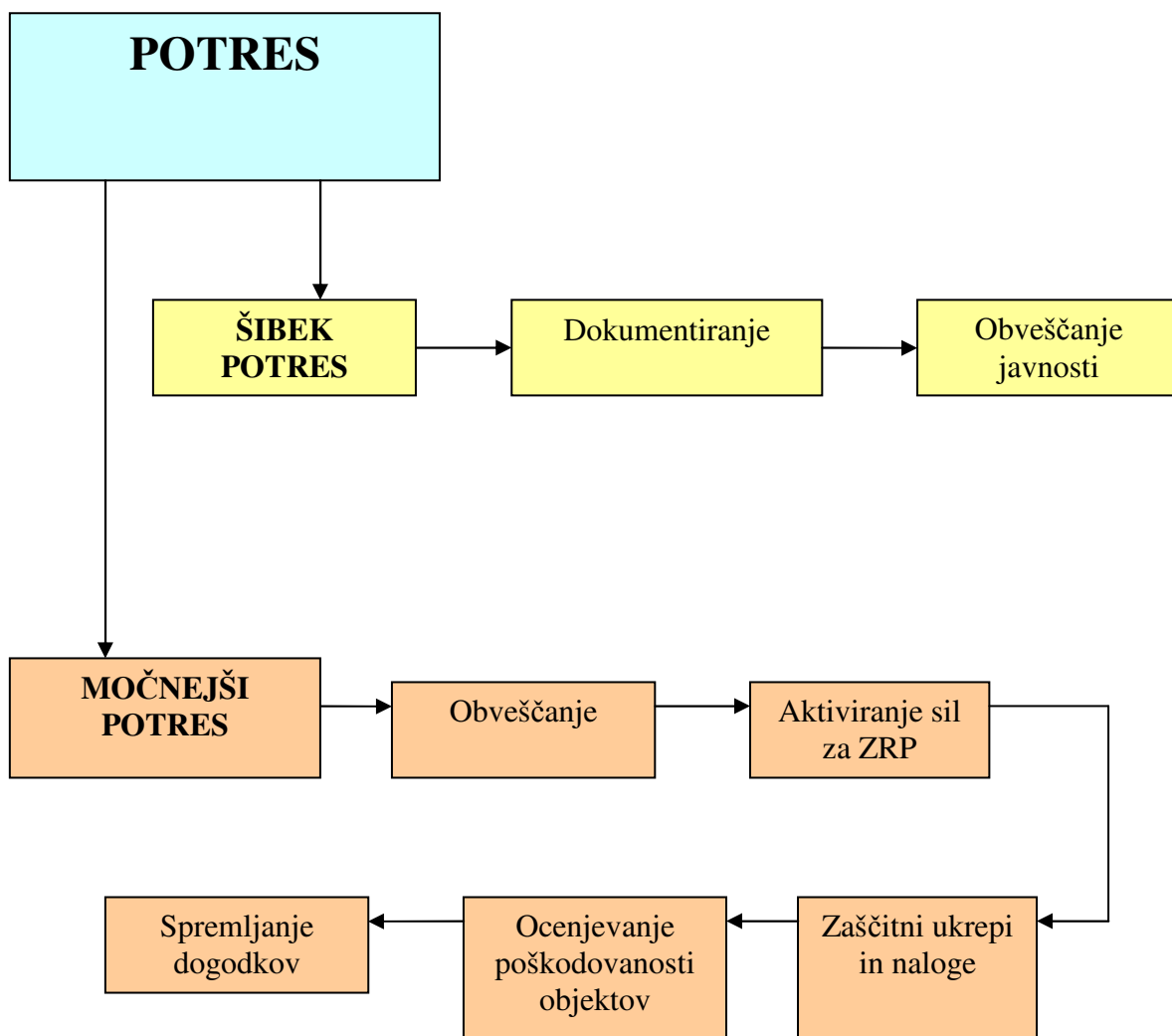
1. Načrt zaščite in reševanja za potres je izdelan za območje cele občine Mežica, ki spada v območje od V. do VII. stopnje ogroženosti po EMS potresni lestvici;
2. Varstvo pred potresom zagotavljajo v okviru svojih pravic in dolžnosti oziroma pristojnosti prebivalci kot posamezniki, Prostovoljno gasilsko društvo Mežica, območna organizacija Rdečega križa in Karitasa, Gorska reševalna služba Prevalje;
3. Varnost prebivalcev ob potresu ni odvisna samo od potresne ranljivosti zgradb, v katerih prebivajo, temveč tudi od potresne ranljivosti drugih zgradb. Nosilci načrtovanja so v skladu z 3. odstavkom 6. člena Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. l. RS št. 17/06) organizacije, ki opravljajo vzgojno, izobraževalno, socialno, zdravstveno in ali drugo dejavnost, ki obsega varovanje 30 ali več oseb. V občini je takšen nosilec le Osnovna šola Mežica, katere objekt je delno potresno varno grajen v skladu s predpisi, ki so veljali v času gradnje šole, ter ga VII. stopnja po EMS lestvici verjetno ne bi huje prizadela. Enako velja za vrtec Mežica, ki je večji del pritličen in v montažni izvedbi. V skladu s tem ni potrebno načrtovati posebnih zaščitnih ukrepov ter nalog zaščite, reševanja in pomoči, ampak opravljajo dejavnost v skladu s svojimi načrti;
4. Življenja ljudi so po potresu ogrožena zaradi poškodb objektov in naprav, namenjenih za prevoz in transport nevarnih snovi skozi območje občine, zaradi porušitve mostov in druge prometne infrastrukture, poškodb na električnih, plinskih in drugih napeljavah itd. Elektro Celje – Sl. Gradec in Cestno podjetje Maribor, Vzdrževalna baza Otiški vrh, ki s svojo dejavnostjo pomenijo nevarnost za nastanek nesreče, morajo pri izdelavi načrtov zaščite in reševanja le te upoštevati;
5. Prebivalci na potresno ogroženem območju morajo biti pravočasno in objektivno obveščeni o pričakovanih nevarnostih potresa, njegovih posledicah, načrtih in ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic ter o ravnanju ob potresu;
6. Če lokalni viri na prizadetem območju ne zadoščajo za učinkovito zaščito, reševanje in pomoč lahko skladno z načeli postopnosti, občina zaprosi za pomoč sosednje občine (Črna na Kor., Prevalje in Ravne) oziroma regijo;
7. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali, nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami, oskrbo z električno energijo, zagotavljanje nujnih prometnih povezav in nujne komunalne infrastrukture;
8. Občinski načrt zaščite in reševanja pred potresom se aktivira, ko zaradi posledic potresa na ogroženem območju nastopijo razlogi, ki onemogočajo ali otežujejo običajni tok vsakodnevnih aktivnosti v gospodarstvu, šolstvu in privatnem življenju;
9. V primeru, ko sile občinske pristojnosti svojih nalog ne morejo učinkovito opravljati se v reševanje, zaščito in pomoč vključijo regijske sile za ZRP. O tem obvesti Štab CZ za Koroško poveljnik CZ občine Mežica.

3.2 Zamisel izvedbe zaščite in reševanja

3.2.1 Koncept odziva ob potresu

V konceptu zaščite, reševanja in pomoči je razdeljeno ukrepanje ob potresu v tri stopnje za katere je izpostavljena neka skupna značilnost, odzivnost ljudi, poškodb objektov, delovanja na predmete ter spremembe v naravi, in sicer:

- ♦ **Šibek potres:** ljudje zaznajo potres, ne povzroči poškodb na objektih (do IV. stopnje EMS) in
- ♦ **Močnejši potres:** poškodbe pri ljudeh in na objektih (od V. – VII. stopnje EMS). Izvaja se obveščanje pristojnih organov in javnosti, aktiviranje sil za ZRP, poveljnik CZ Občine Mežica določi kateri zaščitni ukrepi in naloge se morajo izvesti glede na posledice, ocenjevanje poškodovanosti objektov in spremljanje dogodkov. V kolikor poveljnik CZ občine ne more zaradi obsega nesreče opravljati vseh dejavnosti, prevzame del nalog poveljnik CZ za Koroško. **Shema 1:** Koncept odziva ob potresu

3.3 Uporaba načrta

Načrt zaščite in reševanja ob potresu v občini Mežica se aktivira, ko pride do močnejšega potresa, ko je zaznati poškodbe pri ljudeh in na objektih ter nastanejo razmere, ko redne službe in dejavnosti ne morejo zaradi obsega nesreče odpravljati posledic.

Odločitev o uporabi načrta zaščite in reševanja ob potresu v občini sprejme poveljnik CZ Občine Mežica, oziroma njegov namestnik.

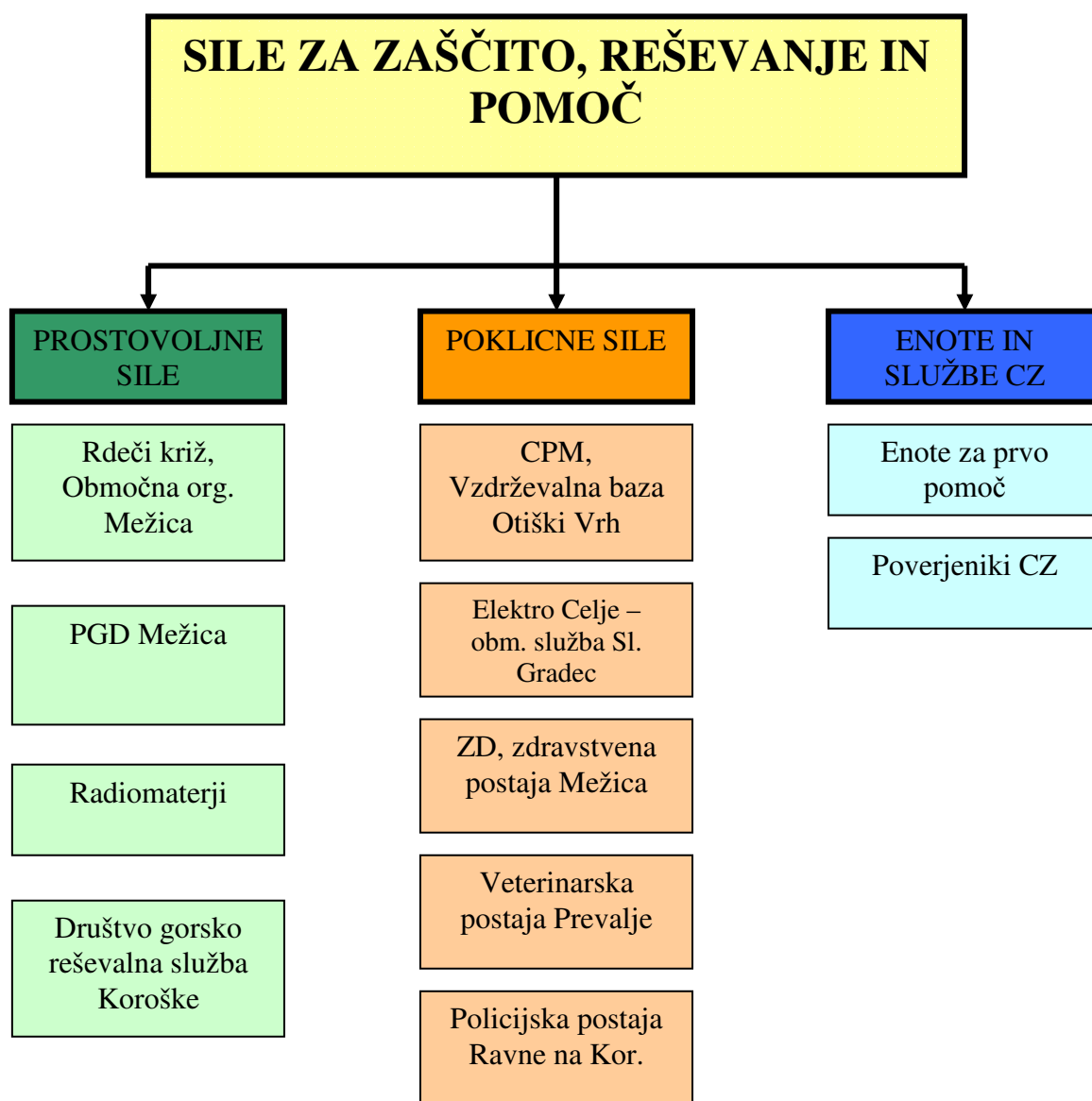
4 POTREBNE SILE, SREDSTVA IN RAZPOLOŽLJIVI VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1 Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz občinske pristojnosti

Občinski organi:

- ✓ Župan;
- ✓ občinski svet in odbori;
- ✓ komisija za ocenjevanje škode.

P – 7 Seznam odgovornih oseb v občini

Shema 2: Pregled organov in sil ZiR

Sile za ZRP:

- Organi CZ:
  - ✓ poveljnik CZ Občine Mežica;
  - ✓ namestnik poveljnika CZ Občine Mežica;
  - ✓ štab CZ Občine Mežica;
  - ✓ poverjeniki CZ.

P – 6	Seznam članov štaba CZ
P – 4	Seznam poverjenikov CZ in njihovih namestnikov

- Enote in službe CZ:
  - ✓ ekipa za prvo pomoč.

P – 5	Enota prve medicinske pomoči
P – 3	Organiziranost enot ZiR

- Javne službe in organizacije:
  - javna zdravstvena služba (Zdravstveni dom Ravne na Kor., zdravstvena postaja Mežica);
  - javna veterinarska služba (Veterinarska postaja Prevalje);
  - javna služba socialnega varstva (Center za socialno delo Ravne na Kor.);
  - gospodarske javne službe (Komunalno podjetje Mežica, Komunalno podjetje "Log" Prevalje, Cestno podjetje Maribor, Vzdrževalna baza Otiški vrh, Elektro Celje - območna enota Sl. Gradec);
  - Policijska postaja Ravne na Koroškem.

P – 9	Pregled podjetij in zavodov

- Enote in službe društev in drugih nevladnih organizacij:
  - PGD Mežica;
  - Rdeči križ Slovenije, Območna organizacija Mežica, Karitas;
  - Radioamaterji;
  - Društvo Gorsko reševalna služba Koroške.

P – 8	Seznam društev v občini
P – 12	Operativni načrt PGD Mežica

4.2 Materialno - tehnična sredstva za izvajanje načrta

Materialno-tehnična sredstva se načrtujejo za:

zaščitno-reševalno opremo in orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, sredstva za nastanitev prebivalcev, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci)

Uporabljali bi sredstva, ki so v lasti Občine Mežica, Civilne zaščite Občine Mežica, ter sredstva prostovoljnega gasilskega društva (v dogovoru z društvom). Po potrebi se uporabi

tudi sredstva šole in vrtca (v dogovoru). Prav tako bi sodelovali s podjetniki, ki bi uporabljali lastno opremo.

V primeru potrebe po dodatnih sredstvih, ki jih ne bi mogli pridobiti znotraj občine, bi za pomoč prosili najprej sosednje občine (Črna na Kor., Prevalje, Ravne na Kor.):

sredstva pomoči (živila, pitna voda, zdravila in drugi predmeti oziroma sredstva, ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženemu prebivalstvu).

Za ta sredstva se računa na pomoč humanitarnih organizacij, po potrebi bi sredstva dobavila trgovska podjetja, ki imajo na območju občine svoje trgovine. Prevoz vode bi zagotovila gasilska društva.

P – 35 Pregled MTS

4.3 Predvidena finančna sredstva

Finančna sredstva se načrtujejo za dve vrsti stroškov:

- ✓ redni stroški (stroški usposabljanj, nakupa in vzdrževanja opreme, vaj, drugi redni stroški); ti stroški se krijejo iz proračuna občine Mežica;
- ✓ stroški v primeru nesreče - stroški operativnega delovanja (povračilo stroškov za aktivirane pripadnike CZ in pripadnikov drugih enot, zavarovanje) in materialni stroški (npr. stroški namestitve prebivalcev...), ti stroški se krijejo iz sredstev proračunske rezerve;
- ✓ za večja finančna sredstva po potrebi odloča župan oziroma Občinski svet.

D – 32 Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta

5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1 Opazovanje potresne aktivnosti

Opazovanje potresne aktivnosti ni v občinski pristojnosti ampak to na območju RS izvaja Agencija RS za okolje - Urad za seizmologijo s stalnim spremljanjem in proučevanjem potresne aktivnosti.

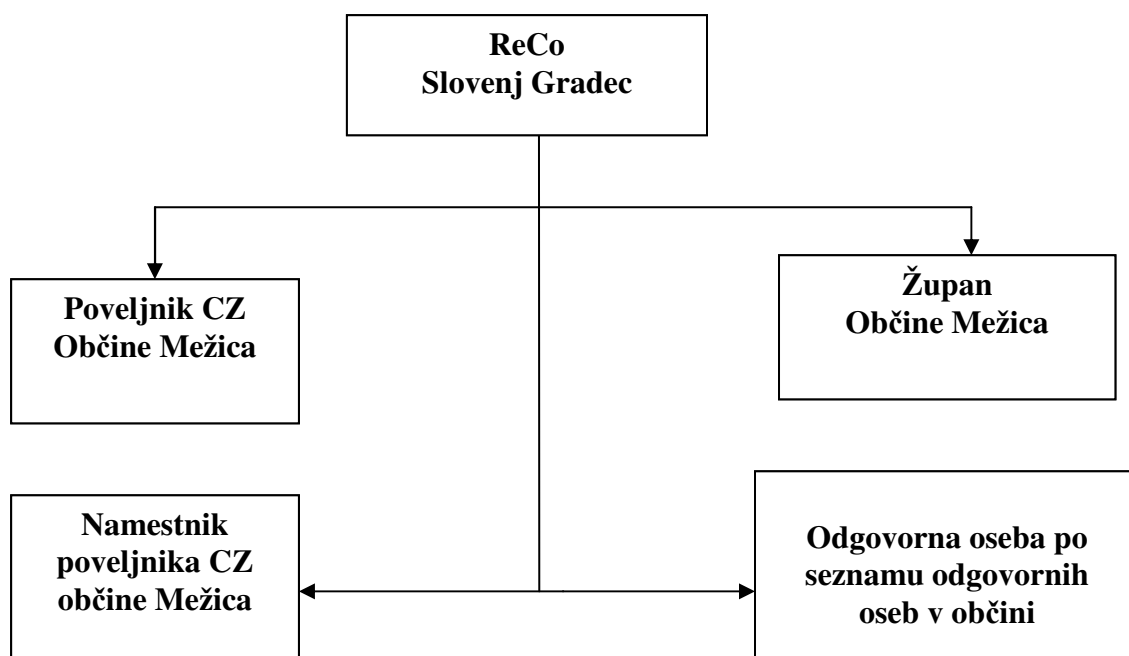
5.2 Obveščanje pristojnih organov in javnosti ob potresu

5.2.1 Obveščanje pristojnih organov

Na podlagi obvestil iz terena ReCO Slovenj Gradec o močnejšem potresu (od V. do VII. stopnje po EMS) **obvesti osebo po prioritetnem seznamu, prvega dosegljivega.**

ReCO Slovenj Gradec obvešča:

- ✓ poveljnika CZ občine;
- ✓ namestnika poveljnika CZ;
- ✓ župana Občine Mežica;
- ✓ strokovnega delavca na področju ZIR oziroma
- ✓ drugo odgovorno osebo po seznamu odgovornih oseb v občini.

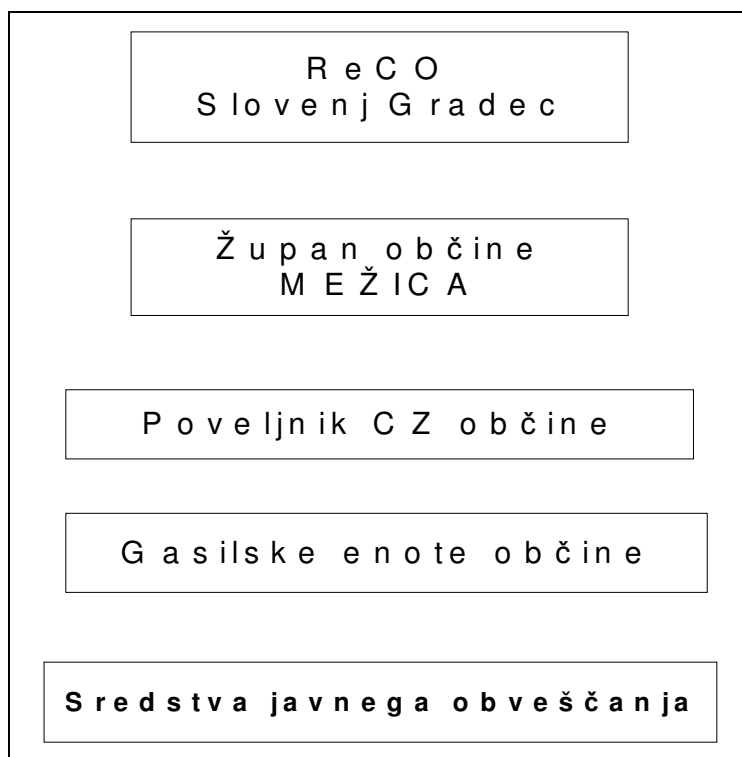
Shema 3: Obveščanje pristojnih organov ob potresu

5.2.2 Informiranje pristojnih organov

Za sprotno informiranje organov v občini Mežica in drugih izvajalcev nalog zaščite, reševanja in pomoči o stanju in razmerah na prizadetem območju, sprejetih ukrepih in poteku izvajanja zaščite in reševanja ter odpravljanja posledic potresa, skrbi poveljnik CZ občine ob pomoči strokovne službe občine.

V ta namen:

- v dogovoru z županom posreduje v ReCO Slovenj Gradec podatke o prvih posledicah potresa na tel. številko 112, nato pa čimbolj natančno pisno prvo poročilo iz katerega mora biti razviden obseg posledic potresa, število poškodovanih, porušenih ali delno porušenih objektov z njihovo lokacijo, podatki o morebitnih ruševinah, žrtvah, poškodovanih, o motnjah in poškodbi infrastrukture ter morebitnih verižnih nesrečah;
- pripravlja in objavlja informacije za obveščanje javnosti preko lokalnih medijev (Koroški Radio, Slovenj Gradec, ter lokalni oz. krajevni in regionalni mediji) kamor pošlje pisno informacijo.

Shema 4: seznam vodilnih oseb v občini, ki jih ReCO obvešča o izrednih dogodkih

P – 1	Seznam zaposlenih v občinski upravi Občine Mežica
P – 7	Seznam odgovornih oseb v občini
P – 10	Seznam oseb, ki se jih obvešča ob izrednih dogodkih

5.2.3 Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju

Za obveščanje prebivalcev o stanju na prizadetem območju je pristojna občina. Informacije o razmerah na prizadetem območju občina posreduje prek sredstev javnega obveščanja in na druge, krajevno običajne načine.

Za dodatne informacije lahko občina objavi posebno telefonsko številko **02 827 93 50**.

Poveljnik CZ občine skrbi, da se prebivalcem razdelijo napotki za ravnanje po potresu. Pripravljena obvestila in napotke prebivalcem razdelijo poverjeniki CZ.

5.2.4 Obveščanje javnosti

Za obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti je odgovoren župan in poveljnik CZ občine, v skladu s svojimi pristojnostmi.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki so po 25. členu Zakona o medijih (Ur. RS, št. 35/2001) in zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami dolžni na zahtevo pristojnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države. V takih primerih se sporočilo najprej pošlje za takojšnjo objavo naslednjim občilom:

- ✓ Koroški radio;
- ✓ lokalni oz. krajevni in regionalni mediji.

Lokalnim sredstvom obveščanja podatke posreduje občina Mežica

D – 29   Navodilo za obveščanje javnosti

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

6.1 Aktiviranje organov vodenja in strokovnih služb

Na podlagi ocene stanja na prizadetem območju (ReCO, poverjeniki CZ, PGD), poveljnik CZ Občine Mežica sprejme odločitve o aktiviranju štaba CZ.

Ob manjših potresnih in popotresnih sunkih, kadar nastalo situacijo obvladajo posamezniki (lastniki ali uporabniki premoženja) oziroma organizacije, posredovanje sil za ZRP praviloma ni potrebno. Aktiviranje sil za ZRP tudi ni potrebno, ko zadostujejo redne intervencijske službe (medicinske, vzdrževalci infrastrukture) in gasilci.

Glede na oceno, podatkov z ogroženega območja in možen razvoj dogodkov poveljnik CZ občine oz. njegov namestnik aktivira:

- ✓ štab CZ občine;
- ✓ enote CZ občine;
- ✓ službe za ZRP v občini in
- ✓ skliče občinsko komisijo za ocenjevanje škode.

Štab CZ Mežica ima sedež v prostorih Občine Mežica, Trg Svobode 1, 2392 Mežica.

6.2 Aktiviranje sil in sredstev za ZRP

O pripravljenosti in aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč odloča v skladu z nastalo situacijo poveljnik CZ občine ali njegov namestnik.

Poveljnik CZ občine Mežica ali njegov namestnik sprejme sklep o aktiviranju članov občinskega štaba.

Aktiviranje sil za zaščito, reševanje in pomoč se izvaja v skladu z Dokumenti o pozivanju in aktiviranju pripadnikov, enot in služb ZRP

Pozivanje pripadnikov CZ in drugih sil za ZRP izvaja Občina Mežica – strokovni sodelavec za ZIR, kateri ureja tudi vse zadeve glede nadomestil plač in povračil stroškov, ki jih imajo pripadniki pri opravljanju dolžnosti v CZ oziroma pri zaščiti in reševanju.

Seznam enot in mobilizacijski pozivi ECZ-5 za vse pripadnike CZ, so v pisarni štaba CZ v prostorih Občine Mežica.

Občinske sile za zaščito in reševanje, ki odhajajo na prizadeto območje, se zberejo na svojih zbirališčih ob aktiviranju in sicer v ali ob Gasilskem domu na Knapovski ulici št. 9, Mežica.

P – 11   Pregled zbirališč ob aktiviranju enot in sil ZiR

6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

V primeru potresa bi se uporabljalo najprej sredstva, ki so v lasti Občine Mežica, Civilne zaštite Občine Mežica ter sredstva prostovoljnega gasilskega društva (v dogovoru z društvom). Po potrebi se uporabi tudi sredstva šole in vrtca (v dogovoru). Prav tako bi sodelovali s podjetniki, ki bi uporabljali lastno opremo (sklenjene pogodbe o sodelovanju).

V primeru potrebe po dodatnih sredstvih, ki jih ne bi mogli pridobiti znotraj občine, bi za pomoč prosili najprej sosednje občine (Črna na Kor, Prevalje, Ravne na Kor.) ali regijo.

Potrebe in upravičenost zahtev po pomoči presojuje skladno z obsegom nesreče vodja intervencije oziroma poveljnik CZ Občine Mežica na predlog vodje intervencije.

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 Organi in njihove naloge

a. Občinski organi

➤ ŽUPAN

Župan opravlja z zakonom predpisane naloge na področju zaščite in reševanja, predvsem:

- ✓ skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- ✓ sprejme načrte zaščite in reševanja;
- ✓ skrbi za izvajanje ukrepov za preprečitev in zmanjšanje posledic nesreče;
- ✓ skrbi za obveščanje prebivalstva o nevarnostnih, o stanju varnosti in o sprejetih zaščitnih ukrepih in
- ✓ opravlja naloge iz svoje pristojnosti.

Če je potrebno župan aktivira strokovne službe občine, ki izvajajo naslednje naloge:

- ✓ zagotavljati pogoje dela za poveljnika CZ in štaba CZ občine Mežica;
- ✓ zagotavljati informacijsko podporo pri izvajanju nalog;
- ✓ nuditi pomoč služb s področja okolja in prostora;
- ✓ nuditi pomoč službe za družbene dejavnosti in
- ✓ opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 23   Načrt dejavnosti Občine Mežica ob aktiviranju načrtov ZiR

b. Sile za ZRP

➤ POVELJNIK CZ IN NJEGOV NAMESTNIK

Vodenje sil za zaščito in reševanje na nivoju občine opravlja poveljnik CZ oz. njegov namestnik, tako da:

- ✓ odreja aktiviranje Civilne zaščite in drugih sil za ZIR;
- ✓ vodi ali usmerja zaščito in reševanje ob naravnih in drugih nesrečah;
- ✓ odreja umik ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij;
- ✓ odreja uporabo določenih sredstev zvez oziroma njihovo vzpostavitev;
- ✓ skrbi za povezavo in usklajeno delovanje vseh sil za zaščito in reševanje;
- ✓ daje mnenje in predloge v zvezi s pripravami in delovanjem sil za zaščito in reševanje ter mnenja in predloge za odpravo škode, ki jo povzročijo naravne in druge nesreče;
- ✓ predlaga imenovanje štaba civilne zaščite;
- ✓ vodi podrejene štabe, enote, službe in druge sile, ki sodelujejo pri zaščiti in reševanju;
- ✓ uveljavlja zaščitne in druge nujne ukrepe ter nadzira njihovo izvajanje;
- ✓ usklajuje pomoč in dejavnosti za zaščito in reševanje pri odpravljanju posledic ter
- ✓ odreja obvezno sodelovanje državljanov v ZIR v skladu z njihovimi sposobnostmi in sredstvi za ZIR.

Poveljnik CZ Občine Mežica lahko za vodenje posameznih intervencij za zaščito in reševanje določi vodjo intervencije.

Poveljnik civilne zaščite Občine Mežica je za svoje delo odgovoren županu.

➤ **ŠTAB CZ OBČINE**

- nudi poveljniku CZ občine strokovno pomoč pri vodenju nalog ZRP;
- organiziranje in izvajanje reševalnih intervencij iz občinske pristojnosti;
- zagotavlja informacijsko podporo,
- zagotavlja logistično podporo ter
- opravljanje administrativnih in finančnih zadev.

c. Elektro Celje - Območna enota Slovenj Gradec

- vzpostavi takojšen nadzor nad okvaro elektro infrastrukture;
- sodeluje pri sanaciji oziroma odpravljanju posledic nesreče;
- intenzivira dobavo energije prednostnim uporabnikom;
- določi pogoje za postavitve el. infrastrukture do lokacij začasnih bivališč ter
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

d. Cestno podjetje Maribor, vzdrževalna baza Otiški vrh

- izdelajo načrt prometne ureditve na prizadetem območju ter vzpostavijo prometni režim s prometno signalizacijo v cestnem prometu glede na razmere ter prednosti;
- obveščajo javnost ter prednostne uporabnike prometnih storitev o zaporah, omejitvah in drugih spremembah v cestnem prometu ter
- opravljajo druge naloge iz svoje pristojnosti.

e. Humanitarne in druge prostovoljne organizacije

Rdeči križ Slovenije - območno združenje Mežica, PGD Mežica, Društvo gorsko reševalna služba Koroške ter druge nevladne organizacije, katerih dejavnost je pomembna za zaščito, reševanja in pomoč, izvajajo naloge iz svoje pristojnosti. Vključujejo se v skupne akcije zaščite, reševanja in pomoči na podlagi odločitve poveljnika CZ občine.

f. Policija

- varuje življenja, osebno varnost in premoženje ljudi na prizadetem območju;
- ureja promet v skladu z določenim prometnim režimom;
- vzdržuje javni red;
- v skladu z nastalimi razmerami preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja in prekrške;
- sodeluje pri izvajanju humanitarnih, oskrbovalnih, izvidniških in drugih nalog ter
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti v skladu z zakonom o organizaciji in delovnem področju ministrstev.

7.2 Operativno vodenje

Dejavnosti zaščite in reševanja operativno vodi poveljnik CZ občine, ki mu pri delu pomaga štab CZ občine. Za vodenje posameznih intervencij za zaščito, reševanje in pomoč, lahko poveljnik CZ občine določi vodjo intervencije. Če je potres prizadel več občin, se mora poveljnik CZ občine usklajevati s poveljnikom CZ regije oz. države.

Štab CZ občine mora ob potresu čim prej vzpostaviti pregled nad stanjem na prizadetem območju, oceniti predvideni razvoj situacije, zagotoviti takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo nujne pomoči, nato pa se osredotočiti na izdelavo strategije ukrepanja do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje, ki zajema določitev prednostnih nalog, človeške in materialne vire, operativne rešitve izvedbe zahtevnejših nalog ter nosilce koordinacije.

Štab CZ občine ob nesreči organizira svoje delo na sedežu štaba CZ občine Mežica, v prostorih Občine Mežica, Trg Svobode 1.

Logistično podpora silam ZIR na terenu, ki obsega zagotavljanje zvez, opreme, materiala, prevoza, informacijske podpore, prehrane, zdravstvenega in drugega varstva, zagotavlja štab CZ.

Vodja intervencije vodi intervencijo z obstoječimi oz. razpoložljivimi silami in sredstvi. Vodi in koordinira aktivnosti vseh reševalnih in drugih sestavov ZRP, ki pridejo na lokacijo ZRP aktivnosti.

Če začetna intervencija zahteva dodatne sile in sredstva iz sistema zaščite in reševanja, jih vodja intervencije lahko zahteva od poveljnika CZ občine.

O odločitvah poveljnika CZ Občine Mežica ali vodje intervencije se vodi delovodnik, za odločitve, ki so povezane z večjimi finančnimi posledicami, se izdajajo pisne odredbe. Če razmere to onemogočajo, se pisna odredba izda takoj, ko je to mogoče. S pisno odredbo lahko poveljnik CZ Občine Mežica ali vodja intervencije v nujnih primerih odredi tudi lastnikom ali uporabnikom stanovanjskih in drugih nastanitvenih objektov, da začasno sprejmejo v oskrbo ogrožene osebe, dokler o tem ne odloči župan.

7.3 Organizacija zvez

Pri neposrednem vodenju akcij zaščite, reševanja in pomoči se uporablja:

- ✓ sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZARE);
- ✓ sistem osebne pozivanja.

Sistem zvez ZARE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij in drugih zaščitnih in reševalnih akcijah.

Telekomunikacijsko središče sistema je Regijski center za obveščanje Slovenj Gradec, do katerega se uporabniki povezujejo prek repetitorjev; za Občino Mežica predvsem na kanalu 06 Plešivec. Vodja enote se mora pri prihodu na mesto intervencije prijaviti v ReCO. Po prijavi ReCO določi delovni kanal, ki bo prost.

Uporabnik mora biti v stanju pripravljenosti na matičnem kanalu. Če opravi klic na nekem drugem kanalu, se mora po opravljenem klicu nemudoma vrniti na svoj matični kanal.

Uporaba drugih kanalov brez utemeljenega razloga ni dovoljena. Ob koncu intervencije se poroča ReCO Slovenj Gradec.

Pri prenosu podatkov in komuniciranju se načeloma uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka po:

- ✓ telefaksu;
- ✓ radijskih zvezah (ZA-RE);
- ✓ javnih telefonskih zvezah (analogne ali digitalne);
- ✓ brezžičnih telefonih (GSM);
- ✓ radijskih postajah radioamaterjev;
- ✓ preko kurirskega sistema (raznos pozivov) in
- ✓ internetu.

P – 36	Imenik uporabnikov telefonskih zvez
D – 25	Navodilo za uporabo radijskih zvez

8 UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1 Ukrepi ZRP

Štab CZ občine Mežica po pregledu posledic potresa presodi situacijo in se pripravi na izvajanje ukrepov za ZRP. V kolikor so posledice tolikšne, da zahtevajo ukrepanje se aktivirajo sile ZRP občine in izvajajo:

- ✓ tehnično reševalne ukrepe;
- ✓ zaščito kulturne dediščine.

Izvajanje zaščitno-reševalnih ukrepov je v pristojnosti občine. V kolikor občina s svojimi silami in sredstvi ne more izvesti zaščitnih ukrepov za pomoč zaprosi sosednje občine (Črna na Kor., Prevalje, Ravne na Kor.), regijo oz. državo.

8.1.1 Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Prostorske, gradbene in druge tehnične ukrepe izvajajo gospodarske javne službe na področju tehničnega reševanja, upravljavci objektov in drugi pristojni organi.

Po potresu je potrebno izvajati zaščitno-reševalne ukrepe, ki jih z enostavnimi ukrepi ni možno hitro sanirati ali ojačiti, koliko zgradb je porušenih ali tako močno poškodovanih, da jih ni mogoče popraviti ter koliko prebivalcem je potrebno zagotoviti začasno prebivališče prizadetim prebivalcem.

Pri obravnavi zgradb, ki predstavljajo varstvo kulturne dediščine je potrebno dosledno upoštevati zahteve pristojnih organov za varstvo kulturne dediščine.

Zaradi učinkovitega ukrepanja po potresu je treba čim prej izdelati oceno poškodovanosti in uporabnosti zgradb. Za to mora biti na razpolago zadostno število strokovno usposobljenih ekip, ki se organizirajo v okviru občine.

Zgradbe se na podlagi pregleda, ki ga opravijo omenjene strokovne komisije razvrstijo na:

- ✓ uporabne;
- ✓ začasno neuporabne, ki jih je potres poškodoval v tolikšni meri, da bi jih utegnil močnejši naknadni potresni sunek porušiti;
- ✓ neuporabne, ki jih je potres bodisi porušil bodisi poškodoval v tolikšni meri, da jih ni več mogoče sanirati. Vstop vanje je treba prepovedati oziroma onemogočiti;
- ✓ določitev in ureditev lokacij za postavitve zasilnih prebivališč;
- ✓ določitev in ureditev lokacij odlagališč za začasno odlaganje ruševin in drugih materialov;
- ✓ določitev odlagališč posebnih odpadkov.

Pri tem imajo prednost zgradbe, katerih delovanje je pomembno za zaščito, reševanje in pomoč. To so predvsem, zdravstveni dom, gasilski dom, komunikacijski center, policijska postaja idr. Poseben pristop zahtevajo tudi t.i. inženirski objekti, kot so premostitveni objekti na komunikacijah, energetski objekti, infrastrukturi objekti, nekateri industrijski objekti in drugo.

NALOGE IZVAJALCEV, UKREPI	IZVAJALCI	NAVODILO Priloga:
Izselitev prebivalcev iz neuporabnih objektov in nevarnih območij	občani, gasilske enote	načrt evakuacije, seznam PGD
Rušenje neuporabnih objektov in delov objektov (dimniki, ostrešje)	gradbena podjetja in zidarji obrtniki	seznam podjetij
Sanacija oziroma ojačitev delno poškodovanih objektov	gradbena podjetja in zidarji obrtniki	seznam podjetij
Odstranjevanje ruševin, ureditev odvozov	gradbena podjetja (avtoprevozniki)	seznam podjetij
Določitev lokacij in postavitev zasilnih (začasnih) bivališč	Štab CZ občine, oddelek za urejanje prostora	član štaba za teh. reševanje, vodja oddelka za okolje
Zaščita objektov in naprav, ki so nujno potrebni za opravljanje življenjsko pomembnih dejavnosti (komunala, elektrika, telekomunikacije, zdravstvo, ceste, oskrba z vodo)	Uporabniki, lastniki, pooblaščen izvajalci komunala, cestna podjetja	Elektro Celje - območna enota Slovenj Gradec, CPM, Vzdrževalna baza Otiški vrh, ZD Ravne na Kor., zdravstvena postaja Mežica, seznam odgovornih oseb

Občina Mežica s svojimi enotami CZ takoj po potresu začne izvajati zaščitne ukrepe in poroča o izvršenih ukrepih poveljniku CZ za Koroško.

P – 12   Operativni načrt PGD Mežica
P – 32   Pregled deponij za odpadke, ruševine in pokopališča

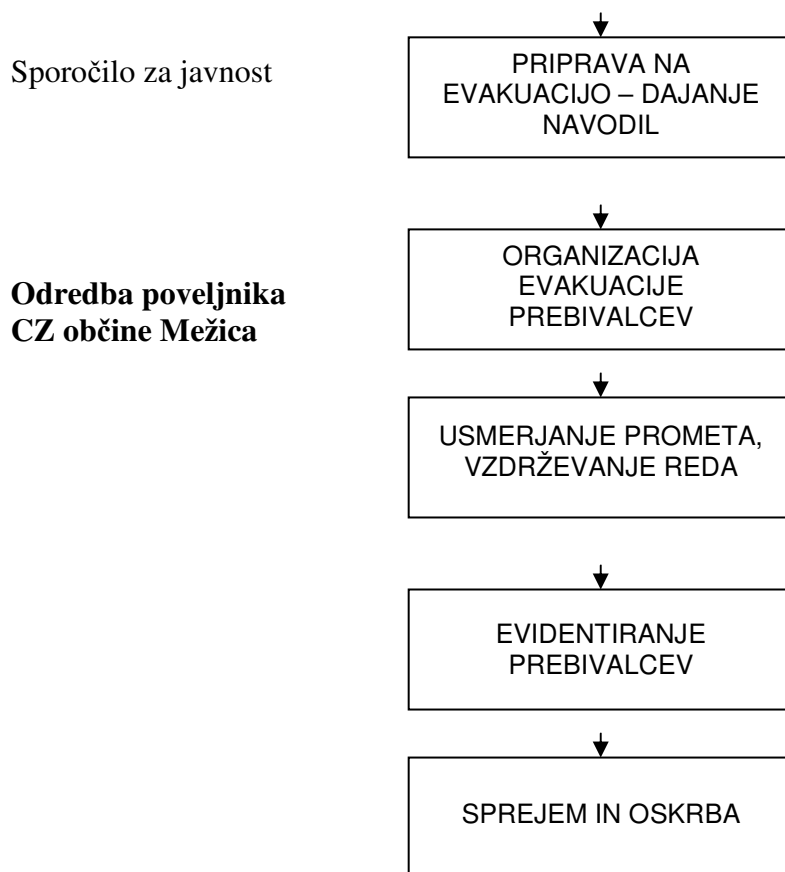
8.1.2 Evakuacija

Evakuacija ob potresu se izvaja le, če z drugimi ukrepi ni mogoče zagotoviti varnosti ljudi in dobrin. Prebivalci se ob potresu praviloma ne evakuirajo daleč od območja, ki ga je prizadel potres. Če je le mogoče, moramo urediti nastanitvene zmogljivosti za ljudi na prizadetem območju, čim bližje njihovim domovom.

Prav tako moramo poskrbeti za nastanitvene zmogljivosti (hleve) za živino, čim bližje domovom lastnikov.

V občini je pet večjih strnjenih poseljenih območij, ki jih lahko prizadene potres:

- ✓ stanovanjski bloki na Leški cesti;
- ✓ stanovanjski blok na Prežihovi ulici;
- ✓ stanovanjski bloki na Trgu 4. aprila;
- ✓ zgradbe okoli Trga svobode;
- ✓ stanovanjski bloki ob Partizanski cesti.

Shema 5: Potek evakuacije

Navedene naloge koordinira Štab CZ občine Mežica ob pomoči poverjenikov, krajevnih skupnosti in gasilskih društev in o tem poroča poveljniku štaba CZ za Koroško.

P – 16	Pregled evakuacijskih zbirališč
P – 17	Pregled evakuacijskih sprejemališč
P – 18	Pregled vozil za evakuacijo

8.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Oskrba ogroženih prebivalcev na kraju nesreče se izvaja v primerih, ko prebivalci zaradi ogroženosti življenja morajo zapustiti domove. Zberejo se na predvidenih varnih mestih (sprejemališčih) v bližini stalnih bivališč. Oskrba ogroženih prebivalcev zajema sprejem, nastanitev in oskrbo s hrano, pitno vodo, obleko in drugimi življenjskimi potrebščinami. Če se zaradi posledic nesreče prebivalci dalj časa ne morejo vrniti na svoje domove, se jih premesti v evakuacijske sprejemne centre oziroma poišče možnost za trajno nastanitev.

Občina za začasno nastanitev in oskrbo prizadetih prebivalcev izvaja:

- urejanje začasnih bivališč;
- nastanitev prebivalstva in

- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami.

Začasno nastanitev odreja poveljnik CZ občine Mežica, za izvedbo poskrbi in usklajuje štab CZ občine ob pomoči poverjenikov, krajevnih skupnosti, gasilskega društev, humanitarnih organizacij in občanov v okviru sosedске pomoči.

Nastanitev se zagotavlja le, če morajo biti prebivalci evakuirani več kot šest ur ponoči in v primeru zelo slabega vremena. Nastanitev se uredi čim bližje doma evakuiranih, če je le možno, v zidane objekte, ki poleg bivalnih pogojev omogočajo še prehrano, vodo oskrbo, osebno higieno ter ogrevanje.

Župan lahko izjemoma odredi, da morajo lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš začasno sprejeti v stanovanje evakuirane ter ogrožene osebe, če njihove nastanitve ni mogoče zagotoviti na drug način.

O poteku sprejema in oskrbe ogroženega prebivalstva poročajo poveljniku CZ za Koroško.

P – 16	Pregled evakuacijskih zbirališč
P – 17	Pregled evakuacijskih sprejemališč
P – 18	Pregled vozil za evakuacijo
P – 19	Lokacije za postavitve zasilnih bivališč
D – 15	Kako zagotovimo zdravo pitno vodo

8.1.4 Radiološka, kemijska in biološka zaščita

Ob potresu obstaja nevarnost, da zaradi poškodb na objektih in napravah, kjer se proizvajajo, uporabljajo, hranijo ali prevažajo nevarne snovi, pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje. Na celotnem območju je treba poostri nadzor nad nevarnimi snovmi in ravnanjem z njimi.

Nadzor izvajajo prebivalci, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi.

Še posebej je treba zaradi velikih količin (uporaba v prometu, gospodinjstvih) nadzirati iztekanje nafte in naftnih derivatov ter zemeljskega plina, preveriti stanje cistern za kurilno olje v individualnih zgradbah.

Enote RKB-zaščite morajo takoj ob potresu oziroma takrat, ko se zemljišče umiri, pregledati celotno prizadeto območje, ugotoviti prisotnost, vrsto in količino nevarnih snovi v okolju.

Štab CZ občine Mežica izvede ukrepe RKB zaščite. Pri tem je pomembno obveščanje prebivalstva na vzajemno in osebno zaščito.

V kolikor štab CZ občine ne more izvesti učinkovitih ukrepov oz. njihove enote ne zadostujejo, se vključi Regijski oddelek za RKB izvidovanje, ki izvaja dozimetrijo in izvidovanje ogroženih območij in daje smernice za izvajanje ukrepov RKB zaščite, označi kontaminirano zemljišče ter izvaja aktivnosti za preprečitev širjenja nevarne snovi v okolje.

O izvedenih ukrepih Štab CZ občine Mežica obvešča poveljnik CZ za Koroško.

P – 25	Pregled dekontaminacijskih postaj
P – 26	Pregled objektov za skladiščenje nevarnih snovi
P – 27	Seznam prevoznikov odpadkov
P – 28	Seznam zbiralcev nevarnih odpadkov
P – 29	Seznam predelovalcev nevarnih odpadkov
P – 30	Seznam odstranjevalcev nevarnih odpadkov
D – 22	Navodilo za označevanje nevarnih snovi

8.1.5 Zaščita kulturne dediščine

Izvajajo jo strokovnjaki s področja kulturne dediščine, strokovne službe za varstvo kulturne dediščine, po potrebi pa sodelujejo tudi enote CZ in druge sile za zaščito, reševanje in pomoč.

V občini Mežica bi potres delno ogrozil evidentirane pomembnejše objekte kulturne dediščine v samem kraju in na področju Plata, Podkraja, Loma in Onkraj Meže

P – 22	Pregled območij in objektov kulturne dediščine

8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

8.2.1 Nujna medicinska pomoč

V okviru prve medicinske pomoči se ob potresu izvajajo naslednji ukrepi:

- ✓ nujna (laična) pomoč, ki jo dajejo ekipe prve pomoči Civilne zaščite občine;
- ✓ nujna zdravstvena pomoč, ki jo daje medicinsko osebje bodisi na terenu ali pa v ustreznih zdravstvenih ustanovah (**Zdravstveni dom Ravne na Koroškem, zdravstvena postaja Mežica**);
- ✓ nujna specialistična zdravstvena pomoč, ki jo zagotavljajo splošne in specialne bolnišnice (**Splošna bolnišnica v Slovenj Gradcu, Mariboru ali Celju**);
- ✓ higienski in proti epidemiji ukrepi, ki jih izvajajo različne službe pod nadzorstvom zdravstvenega inšpektorata in pristojnih zavodov za zdravstveno varstvo (**Zavod za zdravstveno varstvo Ravne na Koroškem, Zdravstveni inšpektorat RS, območna enota Dravograd**) in
- ✓ oskrba z zdravili, sanitetnim materialom in opremo.

V kolikor se pokaže zahteva po pomoči v silah in sredstvih Štab CZ občine Mežica za pomoč zaprosi Štab CZ za Koroško.

P – 5	Enota prve medicinske pomoči
D – 2	Dajanje prve pomoči

8.2.2 Psihološka pomoč

Preživelim ob potresu in svojcem žrtev zaradi psihične prizadetosti (strah, izguba doma in drugo) organiziramo psihološko pomoč, ki jo dajejo različni strokovnjaki (psihologi, terapevt, duhovniki in drugi).

Psihološka pomoč se organizira v okviru informacijskega centra.

D – 4	Prva psihološka pomoč

8.2.3 Prva veterinarska pomoč

Prva veterinarska pomoč v primeru potresa se izvaja na podlagi navodil, ki jih izda dežurni inšpektor VURS in obsega zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih na prizadetem območju, dajanje prve veterinarske pomoči, zakol, odstranjevanje živalskih trupel in izvajanje drugih higienskih in proti epidemijskih ukrepov.

Naloge prve veterinarske pomoči izvajajo veterinarji oziroma veterinarski zavodi oziroma organizacije same v okviru svojih načrtov (Veterinarska uprava RS, Območni urad Dravograd, Veterinarska postaja d.o.o. Prevalje).. Po potrebi pri posameznih ukrepih sodeluje tudi PGD Mežica

P – 37	Seznam veterinarjev

8.2.4 Reševanje iz ruševin

Reševanje iz ruševin obsega:

- ✓ reševanje iz visokih zgradb;
- ✓ iskanje pogrešanih;
- ✓ rušenje in odstranjevanje objektov, ki grozijo s porušitvijo;
- ✓ ojačitev objektov in
- ✓ zavarovanje prehodov in poti ob poškodovanih objektih ter odstranjevanje ruševin in čiščenje komunikacij.

Navedene naloge opravlja PGD Mežica.

O izvedenih nalogah vodja intervencije poroča poveljniku CZ občine, le ta pa potem obvesti poveljnika CZ za Koroško.

P – 9	Pregled podjetij in zavodov
P – 23	Pregled ogroženih objektov in naselij

8.2.5 Gašenje in reševanje ob požarih

1. Aktivnosti v okviru ukrepa gašenje in reševanje ob požarih ter eksplozijah obsegajo naslednje naloge:

- ✓ aktivnosti na področju preventive s katerimi preprečujemo ali zmanjšujemo možnost za nastanek požarov (lastniki zgradb in podjetij, poverjeniki v občini in podjetjih,...);
- ✓ aktivnosti za preprečevanje nastanka eksplozij plina in drugih eksplozivnih snovi (uporabniki, vzdrževalci naprav,...);
- ✓ gašenje požarov in
- ✓ reševanje ob požarih in eksplozijah.

2. Na nalogah gašenja in reševanja ob požarih se aktivirajo v občini Mežica:

- ✓ prostovoljno gasilsko društvo Mežica;
- ✓ po potrebi se aktivirajo PGD Črna na Kor., PGD Prevalje in Ravne na Kor.

3. Prostovoljna gasilska enota na območju občine Mežica sodeluje pri izvajanju drugih nalog zaščite in reševanja, ki bi se pojavile ob potresu in sicer:

- ✓ pri reševanju iz visokih zgradb (PGD Slovenj Gradec, Koroški gasilski zavod Ravne na Koroškem z lestvami in ostala PGD z obstoječo opremo);
- ✓ reševanje iz prometnih nesreč (Koroški gasilski zavod);
- ✓ pri izvajanju nalog zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi ter oskrbi s pitno vodo, pa se bodo vključevala selektivno glede na obstoječo opremo.

O izvedenih nalogah poročajo poveljniku štaba CZ občine, le ta pa potem obvesti poveljnika CZ za Koroško.

8.3 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsegajo ukrepe in aktivnosti, katerih izvajalec je Občina Mežica

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega:

- ✓ nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali;
- ✓ nastanitev in oskrba s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami;
- ✓ zagotavljanje delovanja nujne infrastrukture (električno omrežje, vodovod, ceste,...) in
- ✓ zaščita kulturne dediščine.

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe in druge organizacije s področja infrastrukture ter pristojni poveljniki CZ, kot je to predstavljeno v tem načrtu.

1. Nastanitev in oskrba s hrano, pitno vodo in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami:

- ✓ ki jih imajo prebivalci zaradi poškodovanih stanovanj bivališča **usmerja poveljnik CZ občine Mežica**;
- ✓ naloge izvaja Center za socialno delo Ravne na Kor. in Območno združenje Rdečega križa Ravne, podružnica Mežica. Prebivalci se po potrebi začasno nastanijo v zidane objekte, ki so ostali nepoškodovani;
- ✓ pitno vodo zagotavljajo gasilci z gasilskimi cisternami, hrana pa se pripravlja v razpoložljivih kapacitetah gostinskih obratov in šolski kuhinji.

2. Zagotavljanje delovanja nujne komunalne infrastrukture:

Na potresnem območju, kjer so nastale tudi poškodbe infrastrukture skrbijo za odpravo posledic in zagotavljanja normalnega delovanja pristojna podjetja in organizacije. Za odpravljanje poškodb in normalnega delovanja elektro omrežja skrbi Elektro Celje - območna enota Slovenj Gradec, za vodovod Komunalno podjetje "LOG" Prevalje, za pomembnejše ceste pa Cestno podjetje Maribor, Vzdrževalna baza Otiški vrh.

Ukrepe za normalizacijo razmer izvajajo v skladu s svojimi načrti delovanja ob naravnih in drugih nesrečah.

3. Zaščita kulturne dediščine

Kulturna dediščina, ki je na območju občine v pristojnosti Zavoda za varstvo kulturne dediščine, Območne enote Maribor, ki izvaja naloge v skladu s svojim načrtom za ukrepanje ob naravnih in drugih nesrečah.

Pri nalogah mu po potrebi pomagajo strokovni delavci Zavoda za kulturo Maribor, pripadniki CZ in prostovoljci.

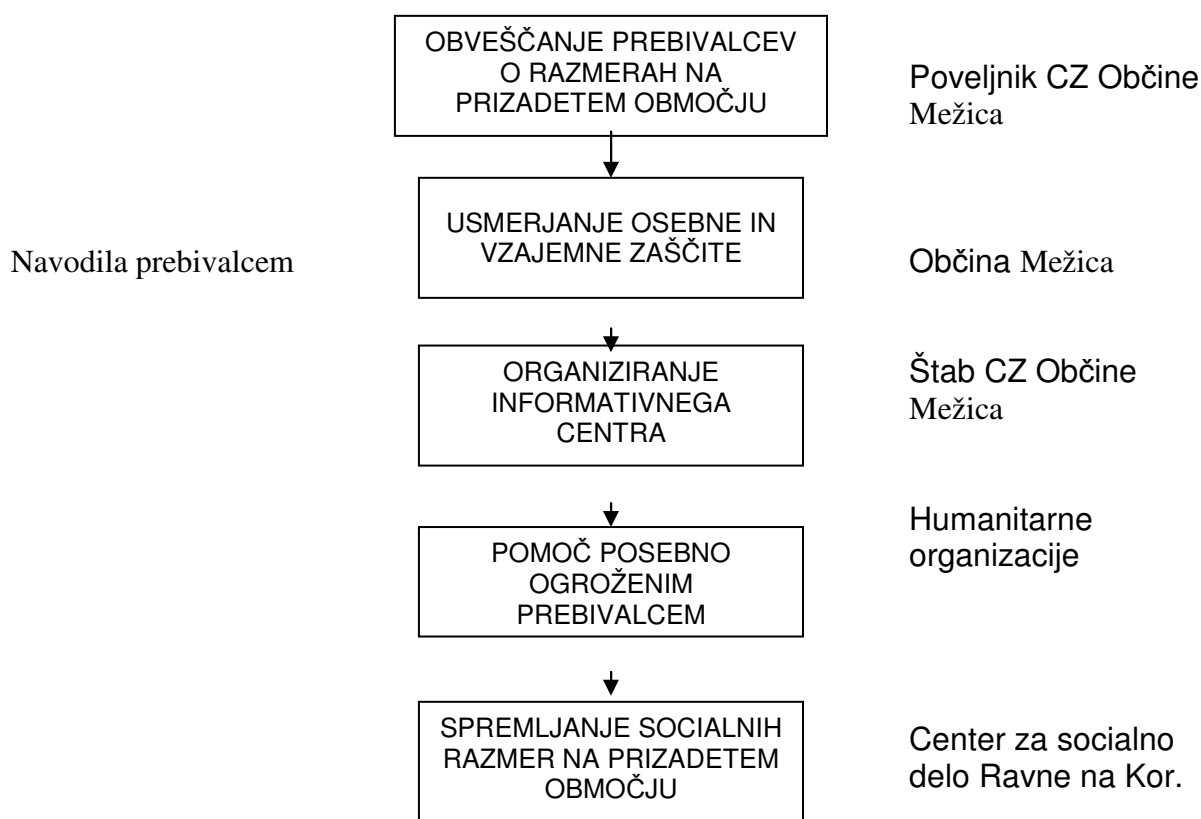
P – 9	Pregled podjetij in zavodov
P – 12	Operativni načrt PGD Mežica
P – 22	Pregled območij in objektov kulturne dediščine

9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsegata vse ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic potresa za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega imetja.

9.1 Napotki za ublažitev posledic potresa

V primeru, ko potres in njegove posledice ogrozijo ljudi in živali, služba za zaščito in reševanje s poveljnikom CZ občine pristopi k organiziranju, razvijanju in usmerjanju osebne in vzajemne zaščite. V ta namen lahko organizirajo ustrezno svetovalno službo, ki jo praviloma opravljajo prostovoljci, zlasti psihologi, sociologi, socialni delavci, zdravstveni delavci, strokovnjaki za zaščito in reševanje ter drugi.

Shema 6: Osebna in vzajemna zaščita

Za posredovanje napotkov občanom skrbi štab CZ v sodelovanju z strokovnimi občinskimi službami.

9.2 Rešitve za učinkovito osebno in vzajemno zaščito

Osebna in vzajemna zaščita obsegata vse ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic potresa za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega imetja.

Zelo pomembno je, da so prebivalci seznanjeni s postopki, ki jih morajo izvesti za zavarovanje lastnih življenj oziroma imetja. Informiranje občanov o potrebnih ukrepih ob potresu se izvaja prek lokalnih medijev (Koroški radio, Radio Alfa, lokalna televizija) in po potrebi prek letakov ali ustnega informiranja ogroženih.

Prebivalci prostovoljci poskrbijo na svojih območjih za varovanje premoženja, za kar sicer skrbi tudi policija.

D – 18	Kako ravnamo ob potresu
D – 31	Obrazci za pogrešane osebe
D - 33	Program usposabljanja, urjenja in vaj

10 OCENJEVANJE ŠKODE

Ocenjevanje škode ob potresu zajema ocenjevanje poškodovanosti objektov in ocenjevanje škode, ki se praviloma opravljata skupaj.

Ker je ugotavljanje poškodovanosti in z njo povezane uporabnosti gradbenih objektov podlaga za večino dejavnosti za vzpostavitev normalnega življenja na prizadetem območju, mora biti opravljeno v najkrajšem možnem času. Za pomoč se zaprosi regijo preko ReCO Slovenj Gradec.

Občinska komisija za ocenjevanje škode najprej pripravi grobo oceno škode in zbrane podatke o posledicah potresa posreduje v ReCO Slovenj Gradec. Na podlagi te ocene se vključuje regijska in državna komisija kot pomoč občini.

Občinska komisija se sestaja v prostorih Občine Mežica. Komisija dokumentira in popiše nastalo škodo v skladu z zakonsko določeno metodologijo.

Občina Mežica in Štab CZ občine Mežica v sodelovanju z Izpostavo URSZR Slovenj Gradec opravijo:

- ✓ evidenco poškodovanih objektov;
- ✓ spremstvo domačinov za lažje delo komisije za ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti objektov;
- ✓ strokovno pomoč ocenjevalcem in nadzor nad delom ter
- ✓ zbiranje in priprava dokumentov.

D – 34	Navodilo za vodenje in vzdrževanje zbirke podatkov za izvajanje načrtov ZiR
D – 35	Navodilo za vzdrževanje in razdelitev načrtov ZiR

11 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

11.1 Pomen pojmov

Epicenter (nadžarišče potresa) je območje na površju Zemlje, ki leži navpično nad žariščem potresa (hipocentrom) in je zato tudi najbližje žarišču. V epicentru ponavadi nastane najmočnejši in najbolj uničujoč sunek, z oddaljevanjem od epicentra pa intenziteta potresa slabi.

Hipocenter (žarišče potresa) je področje znotraj Zemlje, odkoder izhajajo potresni valovi. Opisan je z geografskimi koordinatami in s podatkom o globini.

Nevarnost je (naravna ali druga ustrezna) danost za katerikoli neugoden pojav, ki je povezan z možno nesrečo in lahko povzroči neugodne učinke.

Ogroženost so možne družbene in ekonomske posledice bodočih nesreč.

Potres opredelimo kot seizmično valovanje tal, ki nastane ob nenadni sprostitvi nakopičenih tektonskih napetosti v Zemljini skorji ali zgornjem delu Zemeljskega plašča. Medtem, ko litosferske plošče trkajo med seboj in ob tem spreminjajo obliko, nastajajo ogromni pritiski. Občasno se energija teh pritiskov sprosti in rezultat te sprostitve je nenadni silovit potres.

Prelom je površina ob dveh istovrstnih ali različnih kamninah, vzdolž katerega je prišlo do premikov vzdolž prelomne ploskve.

Seizmograf je instrument, ki beleži nihanje tal. Zapis seizmografov uporabljamo za določitev magnitude potresa in lokacije epicentra ter za razne seizmološke študije.

Seizmologija je veda o potresih in z njimi povezanimi pojavi. Tesno je povezana s fiziko.

Zemljine notranjosti, tektonofiziko, tektoniko in geologijo ter je del geofizike, ki sodi v sklop naravoslovnih znanosti.

Škoda obsega ekonomske izgube, ocenjene po nesreči.

11.2 Razlaga okrajšav

CORS	Center za obveščanje RS
CPM	Cestno podjetje Maribor
CZ	Civilna zaščita
ECZ-5	Mobilizacijski poziv
EMS	Evropska potresna lestvica
MTS	Materialno tehnična sredstva
OKC MNZ	Operativno komunikacijski center Ministrstva za notranje zadeve
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
PU	Policijska uprava
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB	Radiološka, kemična in biološka
RS	Republika Slovenija
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
ZA-RE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZD	Zdravstveni dom
ZIR	Zaščita in reševanje
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč

12 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

12.1 Priloge

PRILOGA	VSEBINA-PODATKI
1.	Seznam zaposlenih v občinski upravi Občine Mežica
2.	Karta občine Mežica
3.	Organiziranost enot ZiR
4.	Seznam poverjenikov CZ in njihovih namestnikov
5.	Enota prve medicinske pomoči
6.	Seznam članov štaba CZ
7.	Seznam odgovornih oseb v občini
8.	Seznam društev v občini
9.	Pregled podjetij in zavodov
10.	Seznam oseb, ki se jih obvešča ob izrednih dogodkih
11.	Pregled zbirališč ob aktiviranju enot in sil ZiR
12.	Operativni načrt PGD Mežica
16.	Pregled evakuacijskih zbirališč
17.	Pregled evakuacijskih sprejemališč
18.	Pregled vozil za evakuacijo
19.	Lokacije za postavitve zasilnih bivališč
22.	Pregled območij in objektov kulturne dediščine
23.	Pregled ogroženih objektov in naselij
25.	Pregled dekontaminacijskih postaj
26.	Pregled objektov za skladiščenje nevarnih snovi
27.	Seznam prevoznikov odpadkov
28.	Seznam zbiralcev nevarnih odpadkov
29.	Seznam predelovalcev nevarnih odpadkov
30.	Seznam odstranjevalcev nevarnih odpadkov
32.	Pregled deponij za odpadke, ruševine in pokopališč
35.	Pregled MTS
36.	Imenik uporabnikov telefonskih zvez
37.	Seznam veterinarjev

12.2 Dodatki

DODATEK	VSEBINA-PODATKI
2.	Dajanje prve pomoči
4.	Prva psihološka pomoč
15.	Kako zagotovimo zdravo pitno vodo
18.	Kako ravnamo ob potresu
22.	Navodilo za označevanje nevarnih snovi
23.	Načrt dejavnosti Občine Mežica ob aktiviranju načrta ZiR
25.	Navodilo za uporabo radijskih zvez
29.	Navodilo za obveščanje javnosti
31.	Obrazci za pogrešane osebe
32.	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta
33.	Program usposabljanja, urjenja in vaj
35.	Navodilo za vzdrževanje in razdelitev načrtov ZiR